

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, declarat de avocatul Sergiu Mustață în numele inculpatului

Metachi Ivan XXXXX, născut la XXXXX, originar din r-nul XXXXX, locuitor al or. XXXXX, str. XXXXX cetățean al R. Moldova, condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Chișinău din 31.05.2017, în baza art. 186 alin. (2) lit. d), 186 alin. (2) lit. d), 186 alin. (2) lit. d), 84 Cod penal, la 2 ani închisoare.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 19.10.2016 - 12.12.2018,
instanța de apel: 16.01.2019 - 17.09.2019,
instanța de recurs: 25.03.2020 - 24.06.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău din 12 decembrie 2018, procesul penal în privința lui Metachi Ivan, învinuit în baza art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat, deoarece fapta constituie o contravenție.

Metachi Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

2. Instanța de fond a constatat că, potrivit rechizitoriului, Metachi I. la 05.08.2016, în jurul orei 09³⁰, aflându-se lângă ghereta din str. Kiev, 14, mun. Chișinău, având drept scop sustragerea bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, dându-și seamă de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a pătruns în gheretă și în mod deschis a sustras de la XXXXX XXXXX un portmoneu de culoare neagră, la preț de 50 lei, în care se aflau 2 lei, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Acțiunile inculpatului Metachi I. au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu pătrundere în încăpere.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii de sustragere a bunurilor altei persoane dar în mod ascuns, a susținut declarațiile depuse la faza de urmărire penală și a refuzat să cacă declarații suplimentare în cadrul ședințelor de judecată.

Partea vătămată XXXXX XXXXX, a declarat că se afla la serviciu, ușa gheretei era închisă. S-a apropiat Metachi I. ca să cumpere un pachet de țigări. După ce a deservit câteva persoane, a observat că ușa gheretei este deschisă, iar portmoneul dispăru-se. Posibil a văzut mâna inculpatului, Persoanele care se aflau în preajma gheretei au mers după Metachi I. și ultimul a fost reținut la o distanță de aproximativ 15-20 de metri de la gheretă.

Martorul Scutan V., a declarat, că aflându-se în apropiere de o gheretă cu țigări, a observat cum inculpatul fugea cu un portmoneu în mână, iar o doamnă striga în urma acestuia. A mers după inculpat

și l-a ajuns în regiunea Spitalului "Sfânta Treime", după care, ultimul a fost escortat la Inspectoratul de Poliție. La momentul reținerii portmoneul nu se afla asupra inculpatului, acesta fiind aruncat.

La caz, potrivit declarațiilor participanților la proces și materialelor prezentate, se atestată că Metachi I., la 05.08.2016, în jurul orei 19³⁰, aflându-se lângă ghereta din str. Kiev, 14, mun. Chișinău, a sustras pe ascuns de la XXXXX XXXXX un portmoneu de culoare neagră. Ulterior, partea vătămată a observat că îi lipsește portmoneul și a striga în adresa inculpatului că în portmoneu nu sunt mijloace financiare. Inculpatul Metachi I. a aruncat portmoneul jos și în momentul reținerii de către Scutari V. nu-l avea asupra sa.

Ori, în cadrul urmăririi penale, învinuitul Metachi I a declarat că „partea vătămată a strigat să-i restituie portmoneul deoarece nu are nimica. Atunci, văzând că este gol, l-a aruncat jos, la o distanță de aproximativ 10 m de gr gheretă”.

Astfel, se reține că inculpatul Metachi I., la 05.08.2016, în jurul orei 19³⁰, aflându-se lângă ghereta din str. Kiev, 14, mun. Chișinău, a sustras pe ascuns de la XXXXX XXXXX, un portmoneu de culoare neagră. Ulterior, inculpatul a fost descoperit de către partea vătămată, a abandonat bunul sustras și a încercat să părăsească locul comiterii faptei.

În acest context, ținând cont de faptul că inculpatul a înțeles că a fost descoperit, a încetat realizarea sustragerii și a încercat să părăsească locul comiterii infracțiunii, fapta lui urmează a fi **calificată ca tentativă de sustragere pe ascuns a bunurilor** altei persoane.

Prin urmare, în cazul de față organul de urmărire nu a demonstrat, dar nici pe parcursul cercetării judecătorești nu s-a adeverit, latura obiectivă a infracțiunii incriminate lui Metachi I. și anume sustragerea în formă deschisă, ori, atât din declarațiile inculpatului, părții vătămate și martorului depuse în cadrul ședinței de judecată, în coroborare cu declarațiile depuse de aceștia la faza de urmărire penală, rezultă clar că Metachi I. **a sustras pe ascuns bunurile** altei persoane, **a fost descoperit de către partea vătămată, a abandonat bunul sustras și a început să părăsească locul** comiterii faptei.

Așadar, în acțiunile inculpatului nu s-au constatat elementele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Respectiv, rezultă concluzia **sustragerii în proporții mici** din avutul proprietarului prin furt, iar la moment această faptă nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

Conform art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional.

Potrivit **art. 335 Cod contravențional, samavolnicia**, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vre-o daună considerabilă persoanei se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

În așa mod, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale **contravenției, prevăzute de art. 105 Cod contravențional**, adică sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin furt.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîscani, Gabriela Iuga, a declarat apel, solicitând casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Metachi I. să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f), 34, 82 Cod penal la 6 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip închis.

Apelanta a indicat că, la urmărirea penală și în ședința de judecată partea vătămată a confirmat faptul, că i-a strigat de 2 ori lui Metachi I. să-i restituie portmoneul deoarece în el nu sunt bani, iar ultimul continua să fugă.

În instanța de judecată inculpatul a declarat, că a sustras portmoneul când partea vătămată era ocupată cu alt cumpărător și l-a aruncat după ce partea vătămată îi striga să-l întoarcă, însă el continua să fugă, după care a fost ajuns și reținut.

Martorul Scutari V. a declarat, că la 05.08.2016, în jurul orei 19⁰⁰, deplasându-se cu automobilul personal pe str. Kiev, a observat cum un cetățean fugea dinspre un chioșc cu țigări și din urma lui striga o doamnă să-i restituie portmoneul. A înțeles, că a fost comisă o infracțiune, a stopat automobilul pe marginea carosabilului și a fugit din urma persoanei date, care fugi-se printre ogrăzi în spatele magazinului "Odido" situat pe str. Kiev, mun. Chișinău. Astfel, a ajuns această persoană din urmă în fața spitalului "Sfânta Treime".

În cazul dat, intenția inițială de a săvârși furtul s-a transformat în intenția supravinită de a săvârși jaful, fiind prelungite acțiunile de sustragere a bunurilor proprietarului, astfel sustragerea începută ca furt s-a transformat în jaf, motiv pentru care fapta comisă se califică conform articolului 187 Cod penal.

Semnificative, sunt recomandările din pct. 4. alin. (2) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție Nr. 17 din 07.11.2005 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, în care este stipulat că: „Acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse până la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar neținându-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în infracțiunea de jaf”.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, apelul a fost admis, castă total sentința și pronunțat o nouă hotărâre.

Metachi Ivan a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Instanța a reținut că inculpatul, fiind legal citat, nu s-a prezentat și prin încheierea din 23.04.2019, a fost anunțat în căutare, fiind pornit dosarul cu nr. 2019020181.

Ori, inculpatul este în cunoștință despre derularea unui proces penal în privința sa, el participând la examinarea cauzei de instanța de fond, drepturile lui în instanța de apel au fost apărare de avocatul Musteață S., inculpatul nu a înștiințat instanța de apel despre motivele neprezentării, de către instanța de apel fiind întreprinse măsuri în vederea asigurării prezenței lui Metachi I. în ședința de judecată, fiind numită aducere lui forțată și ulterior dispunându-se anunțarea ultimului în căutare.

Astfel, călăuzindu-se de prevederile art. 321 Cod de procedură penală și practica CtEDO (*hotărârile Avramenco vs. Moldovei și Ponomaryov vs. Ucrainei*) potrivit cărei participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării a unui proces ce-l vizează, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CoEDO cât și nu constituie limitare a dreptului la o instanță și nici a dreptului la un proces echitabil, comportamentul părții de renunțare la dreptul de a compărea în fața instanței de judecată, ce și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența părții în ședința de judecată (*hotărârile Mihaes vs. Franța și Kattan vs. România*), instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, apreciind comportamentul lui Metachi I. ca renunțarea la dreptul de participa la ședințele de judecată.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Metachi I., la 05.08.2016, în jurul orei 19³⁰, aflându-se lângă ghereta din str. Kiev, 14, mun. Chișinău, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a pătruns în gheretă și a sustras de la XXXXX XXXXX un portmoneu de culoare neagră, la preț de 50 lei, în care se aflau 2 lei, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Învinuirea adusă lui Metachi I. și-a găsit confirmare, iar acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în încăpere.

Astfel din declarațiile făcute de Metachi I. în calitate de învinuit și inculpat rezultă că el a făcut unele declarații în care a recunoscut vina în comiterea faptei incriminate și altele în care a recunoscut vina parțial.

În esență, inculpatul a explicat că s-a apropiat la ghereta unde vindea țigări partea vătămată și a observat pe masă un portmoneu. Intenția de a sustrage bunul părții vătămate a apărut spontan. În momentul când partea vătămată deservea alt client, a băgat mâna în gheretă și de pe masă a sustras un portmoneu. De la locul faptei a plecat la pas și atunci când partea vătămată a strigat să-i restituie portmoneul, după ce s-a convins că în afară de 2 bancnote de 1 leu altceva nu era nimic, a aruncat portmoneul la aproximativ 10 metri de gheretă. La puțin timp, a fost reținut și a contribuit la găsirea și ridicarea portmoneului părții vătămate de către angajații Inspectoratului de Poliție. Se căiește sincer de cele comise.

Din declarațiile părții vătămate XXXXX XXXXX, făcute în corespundere cu prevederile art. 109 și 111 Cod de procedură penală, rezultă că ghereta avea ușa închisă. Metachi I. a cumpărat țigări și după ce a deservit un alt client, a observat că ușa gheretei este deschisă și că portmoneul, cu costul de 50 lei, în care se afla 2 bancnote de 1 leu, lipsește. Bunul i-a fost sustras prin introducerea mâinii în gheretă, după ce a fost deschisă ușa. A strigat după Metachi I., care era la 15-20 metri de ea, cerându-

i să-i restituie portmoneul Când a strigat Metachi I.. Persoanele ce se aflau lângă ghișeu au alergat după inculpat, l-a scurt timp l-au reținut și adus la fața locului.

Potrivit declarațiilor martorului Scutari V., făcute în corespundere cu prevederile art. 109 și 111 Cod de procedură penală, deplasându-se cu automobilul de lângă o gheretă a văzut cum un bărbat fugea dinspre aceasta și din urma lui striga o doamnă în vârstă să-i restituie portmoneul. A înțeles că a fost comisă o infracțiune și a curmat acțiunile criminale ale lui Metachi I., reținându-l. Inculpatul i-a comunicat că a sustras un portmoneu dintr-o gheretă și i-a arătat locul unde l-a aruncat. Împreună au găsit și ridicat portmoneul.

Conform procesului-verbal de ridicare din 05.08.2016, de la Metachi I. a fost ridicat un portmoneu din piele artificială de culoare neagră, croșetat cu flori în care se află 2 bancnote de 1 leu.

Astfel, s-a constatat și că sustragerea s-a consumat, ori, Metachi I. a avut posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunul părții vătămate și convingându-se că bunul sustras nu prezintă valoare pentru sine (portmoneul conținând doar 2 bancnote de 1 leu), l-a aruncat. De asemenea, din declarațiile inculpatului, părții vătămate și martorului rezultă că cerința legală de fi restituit bunul înaintată de XXXXX XXXXX a fost auzită de Metachi I., ultimul neconformându-se cerințelor, preferând să-și continue acțiunile, verificând conținutul și aruncând portmoneul.

Sustragerea a avut loc în mod deschis, de vreme ce intenția inițială de sustragere a bunului, apărută spontan, s-a transformat în intenție de a săvârși jaful, fiind prelungite acțiunile de sustragere a bunurilor proprietarului, astfel sustragerea începută ca furt s-a transformat în jaf, motiv pentru care fapta comisă de Metachi I. cade sub incidența prevederilor art. 187 Cod penal.

Semnificative, în acest sens, sunt recomandările din pct. 4. Alin. (2) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, Nr. 17 din 07.11.2005 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, în care este stipulat că acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse până la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar neținându-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în infracțiunea de jaf...

În susținerea acestei concluzii, este de menționat că partea vătămată a confirmat faptul, că i-a strigat de 2 ori lui Metachi I. să-i restituie portmoneul, deoarece în el nu-s bani, iar ultimul continua să fugă. Potrivit declarațiilor inculpatului, el a sustras portmoneul când partea vătămată era ocupată cu alt cumpărător și a aruncat portmoneul după ce partea vătămată îi striga să întoarcă portmoneul și s-a convins că în afară de 2 bancnote de 1 leu, portmoneul nu conținea altceva nimic, însă el și-a continuat îndepărtarea de la fața locului, după care a fost ajuns și reținut. Conform declarațiilor martorului Scutari V., el a observat cum un cetățean fugea dinspre un chioșc cu țigări și din urma lui striga o doamnă în vârstă să-i restituie portmoneu. Inculpatul, l-a momentul reținerii, i-a comunicat că a sustras un portmoneu dintr-o gheretă și i-a arătat locul unde l-a aruncat. Împreună au găsit și ridicat portmoneul.

Semnul calificativ prin pătrundere de asemenea și-a găsit confirmare.

Inculpatul și orice altă persoană nu avea accesul permis în gheretă (încăpere în accepțiunea doctrinei juridice), cu toate acestea el a pătruns ilegal și a sustras bunul părții vătămate. Așa cum rezultă din declarațiile inculpatului, ușa de la gheretă era închisă și el a deschis-o și băgând mâina a sustras de pe masă portmoneul părții vătămate.

Declarațiile inculpatului cu privire la faptul că ușa gheretei era închisă și ulterior a fost deschisă, sunt confirmate și de partea vătămată care a relatat că atunci când s-a întors a observat că ușa de la gheretă este deschisă și că portmoneul lipsește, iar inculpatul se deplasa de la fața locului.

Faptul că inculpatul nu a intrat fizic în gheretă, ci prin întinderea mâinii înăuntru gheretei, nu-l exonerează pe aceasta de răspundere penală în baza art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindcă sustragerea prin pătrundere poate avea loc în mod nemijlocit sub forma intrării fizice sau prin întinderea mâinii înăuntru.

Latura subiectivă și-a găsit și ea confirmare, Metachi I. acționând cu intenție directă, împrejurare confirmată de însăși inculpat.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 34, 61,75 și 82 Cod penal.

Conform art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală și nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

Potrivit art. 34 alin. (2) lit. b) Cod penal, recidiva se consideră periculoasă dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă

Pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) Cod penal persoana urmează a fi sancționată cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale, în conformitate cu art. 16 alin. (4) Cod penal, fiind atribuită la categoria celor grave.

Infracțiunea a fost săvârșită din intenție directă și cu scop de cupiditate.

Inculpatul este o personalitate cu orientări antisociale deosebit de evidențiate și este predispus la comiterea infracțiunilor de sustragere, ce se confirmă prin cazierul lui judiciar și anume că anterior a comis mai multe infracțiuni de sustragere, inclusiv jaf, unde cauzele au fost încetate pe motivul împăcării părților, dar și condamnat la pedepse reale cu închisoare, iar după eliberarea după ispășire, la scurt timp din nou a comis o infracțiune gravă cu intenție, antecedentele nefiind stinse.

Sunt prezente circumstanțele atenuante: căința sinceră și conlucrarea cu organele de drept, participând la recuperarea bunului sustras, și cea agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Astfel, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane vor fi atinse numai prin stabilirea pedepsei cu închisoare.

5. Avocatul Sergiu Musteață a declarat recurs ordinar, solicitând casarea decizei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că, nici partea vătămată nici martorul audiat nu l-au observat pe Metachi I. pătrunzând în gheretă, abia peste câteva momente partea vătămată ar fi observat lipsa portmoneului de pe masă și l-a întrebat pe martor unde este portmoneul. Abia peste un anumit timp, partea vătămată l-ar fi observat pe acuzat deja la distanță de gheretă. Partea vătămată mai declară conform acestui rechizitoriu că nu a observat momentul când inculpatul s-ar fi apropiat de gheretă. Toate acestea indică, în primul rând că nu a avut loc pătrunderea fizică a inculpatului în gheretă, care avea ușa deschisă, dar și faptul că intenția inculpatului a fost de a sustrage pe ascuns bunul părții vătămate, așa ca să nu fie observat și să plece neobservat.

Totodată, în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” Nr. 23 din 28.06.2004 este exprimată poziția la pct. 4 că „Acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse până la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar neținându-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în infracțiunea de jaf”.

Din materialele cauzei reiese că Metachi I. nu și-a continuat acțiunile de sustragere după ce ar fi fost observat de partea vătămată și aflând că sunt doar 2 lei, aruncând portmoneul, care a fost ulterior depistat de martor cu contribuția inculpatului.

Este de menționat că Metachi I. a fugit nu pentru a sustrage bunul dar pentru a evita răspunderea pentru fapta sa, el nu a obținut posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de bunul luat la dorința sa.

De fapt, Metachi I. a luat portmoneul de pe masă aflată chiar lângă ușa deschisă a gheretei. Nu a existat o pătrundere. El doar a întins mâna prin spațiul ușii deschise al gheretei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care conține temeiul că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus

sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde (pct. 5. din decizie).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normei de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi erorile de drept și esența că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (pct. 5. din decizie).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul declarat de avocat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5. din decizie), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, întemeiat casând o sentință cu concluzii confuze și absolut divergente cum ar fi că: *„fapta lui urmează a fi calificată ca tentativă de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane...”, rezultă clar că Metachi I. a sustras pe ascuns bunurile altei persoane, a fost descoperit de către partea vătămată, a abandonat bunul sustras și a început să părăsească locul comiterii faptei...”, rezultă concluzia sustragerii în proporții mici din avutul proprietarului prin furt...”, potrivit art. 335 Cod contravențional, samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus...”, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale contravenției, prevăzute de art. 105 Cod contravențional, adică sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului” (pct. 2. din decizie), a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, părții vătămate XXXXX XXXXX și martorului Scutari V., procesul-verbal de ridicare din 05.08.2016, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând motivele pentru care a admis dovezile și versiunile acuzării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. d) Cod penal.*

Soluția instanței de apel coroborează și cu jurisprudența națională, potrivit cărei ca sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, prevăzută de art.187 C.P. (jaf), se consideră fapta ce se derulează în prezența proprietarului sau unor persoane străine, făptuitorul fiind conștient ca persoanele prezente înțeleg caracterul ilegal al acțiunilor lui, indiferent de faptul că ele au întreprins ori nu careva măsuri de curmare a acestor acțiuni. Acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse pînă la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar neținîndu-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în infracțiunea de jaf. Pătrundere este intrarea ilegală, pe ascuns sau deschis, într-o încăpere cu scopul sustragerii. Ea poate fi comisă atît cu învingerea piedicilor, cît și fără aceasta. Pătrunderea poate fi realizată și cu ajutorul dispozitivelor cînd infractorul extrage obiectele fără a intra în încăperea respective (Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 28.06.2004, nr.23 - Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor pct. 4., 29.).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or,

în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul menționat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii, și că recursul de pe rol este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Sergiu Mustăță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, în privința inculpatului Metachi Ivan XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 17 iulie 2020.

Președinte
Judecători

/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun